

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P. M.**, narodeného X., bytom B., S. ul. č. X., zastúpeného JUDr. Evou Krchňavou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, Rudlovská cesta č. 47, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o sirotský dôchodok, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2011, č.k. 20Sd/160/2011-12, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2011, č.k. 20Sd/160/2011-12 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania **z r u š u j e** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 11. novembra 2011, č.k. 20Sd/160/2011-12, podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil konanie, lebo navrhovateľ vzal späť svoj opravný prostriedok. Súčasne uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 231,88 €.

Súd prvého stupňa o náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 246c ods. 1 a § 146 ods. 2 druhej vety OSP a podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia, a to za tri úkony právnej pomoci.

Proti uzneseniu krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania podala odporkyňa odvolanie. Namietala, že prvostupňový súd neodôvodnil výrok o náhrade trov konania a ani neprihliadol na procesné skutočnosti. Žiadala, aby odvolací súd zmenil výrok uznesenia v tejto časti a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Navrhovateľ žiadal odvolaním napadnutú časť uznesenia súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správnu. Uviedol, že opravný prostriedok podal na súd dôvodne a odporkyňa zavinila, že sa konanie muselo zastaviť, lebo zmenila svoje rozhodnutie až po podaní opravného prostriedku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal v napadnutej časti uznesenie súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne je potrebné vyhovieť.

Zo spisov vyplýva, že opravným prostriedkom z 23. júna 2011 navrhovateľ žiadal preskúmať rozhodnutie z 21. apríla 2011 číslo 870 513 7793 0, ktorým odporkyňa podľa § 76 a § 112 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zastavila navrhovateľovi výplatu sirotského dôchodku s účinnosťou od 2. júna 2011, lebo týmto dňom navrhovateľ prestal byť nezaopatreným dieťaťom. Svojím ďalším rozhodnutím z 11. augusta 2011 číslo 870 513 7793 0 zrušila rozhodnutie z 21. apríla 2011 číslo 870 513 7793 0.

Navrhovateľ podaním z 5. septembra 2011 vzal svoj opravný prostriedok späť.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Súd prvého stupňa vecne správne pri rozhodovaní o náhrade trov konania poukázal na § 146 ods. 2 OSP. Z textu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že pre povinnosť uhradiť trovy konania v prípade zastavenia konania je rozhodujúce zistenie, či a ktorý z účastníkov konania z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu č. III. ÚS 454/2010-26 zo 7. júna 2011), podľa ktorého kritérium procesného zavinenia treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalobca v konaní požadoval, resp. akého výsledku sa domáhal, a skutočnosťou, pre ktorú bolo konanie zastavené. To znamená, že použitý termín „zavinenie“ nemožno interpretovať v doslovnom

jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania, teda aj prejav vôle spočívajúci v späťvzati odvolania.

Z uvedeného je zrejmé, že len odôvodnenie, ktoré obsahuje vyššie uvedené zákonné náležitosti, zabezpečuje účastníkovi možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť právo podať opravný prostriedok. Takéto odôvodnenia možno pokladať za dostatočné, poskytujúce ochranu základných práv a slobôd a z ústavného hľadiska je aj akceptovateľné. Navyše potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (pozri tiež Repík, B.: Evropská úmluva o ľudských právach a trestní právo 2002. 152 s.).

V prejednávanej veci v časti odôvodnenia o náhrade trov konania krajský súd len odkázal na časti zákona (OSP) bez riadneho odôvodnenia o uložení povinnosti odporkyni nahradiť navrhovateľovi trovy konania. Takéto odôvodnenie je nedostatočné, neposkytuje náležitú ochranu základných práv a slobôd účastníka konania a je z ústavného hľadiska neakceptovateľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z toho dôvodu dospel k záveru, že v napadnutej časti uznesenia vo výroku o náhrade trov konania súd prvého stupňa porušil základné procesné právo účastníkov konania, rozhodnutie dostatočne a presvedčivo odôvodniť. V tejto napadnutej časti o náhrade trov konania preto uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová